ຄວາມຮູ້ພູມປັນຍາທ້ອງຖິ່ນ

ການຫວ່ານກ້າ

(ສະບັບທົດລອງ)

ຂຽນໂດຍ: ທ້າວ ແພງສີ ພູວົງເພັດ

ຂໍ້ມູນຈາກ: ບ້ານ ໂຄກນ້ອຍ ເມືອງ ໄຊທານີ ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ

2006

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

ຄວາມຮູ້ພູມປັນຍາທ້ອງຖິ່ນ

ການຫວ່ານກ້າ

ຮີບໂຮມ ແລະຈັດໜ້າໂດຍ: ນາງ ກອງມະນີ ຄຳຜາຍ

ຜູ້ແຕ້ມ: ທ້າວ ສຸພາເພີນ ສຸວັນນະບັນດິດ

ຜູ້ຮຽບຮຽງ: ອ.ຈ. ໂພໄຊ ຈັນທະວົງສາ

ອ.ຈ. ເກດມະນີ ບັນດາສັກ

ອ.ຈ. ຄຳໄຫວ ອິນທະວົງ

ອ.ຈ. ລັ່ງ ແສງດາລາ

ອ.ຈ. ທອງຂັນ ສີລິໂພຄຳ

ເຈົ້າຂອງ: ພະແນກສຶກສານະຄອນຫລວງວຽງຈັນ ແລະ

ສູນອົບຮົມຮ່ວມພັດທະນາ

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

ຄຳນຳ

ປື້ມພູມປັນຍາທ້ອງຖິ່ນຫົວນີ້ ໄດ້ມາຈາກການຂຽນຂອງຊາວບ້ານ ແລະອາສາສະໝັກເຊິ່ງໄດ້ຮຽບຮຽງເບື້ອງຕົ້ນຈາກຄະນະອຳນວຍການສູນອົບຮົມຮ່ວມພັດທະນາ ແລະພະແນກສຶກສານະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ

ປື້ມຫົວນ້ອຍຫົວນີ້ໄດ້ບັນຈຸເນື້ອໃນທີ່ເວົ້າເຖິງຫົວຂໍ້ໃດໜຶ່ງໂດຍມີຫຼາຍກິດຈະກຳທີ່ຈະເປັນການທົດລອງເອົາຄວາມຮູ້ທ້ອງຖິ່ນເຂົ້ານຳພາ ແລະສິດສອນນັກຮຽນຊັ້ນປະຖົມໂດຍເອົາບົດທີ່ງ່າຍສອນຊັ້ນປະຖົມ ປໍ 1 ປໍ 2 ແລະບົດທີ່ຍາກກໍສອນຊັ້ນໃຫຍ່ຂຶ້ນໄປ

ຄະນະຈັດທຳຫວັງຄິດວ່າປື້ມຫົວນີ້ຄົງເປັນບ່ອນອີງອັນໜຶ່ງໃຫ້ແກ່ຄູອາຈານກໍຄືອາສາສະໝັກທີ່ຈະໄປສອນເດັກປະຖົມບໍ່ຫຼາຍກໍໜ້ອຍ

ຄະນະຈັດທຳຄິດວ່າຍັງມີຫຼາຍເນື້ອໃນທີ່ບໍ່ທັນພຽງພໍ ແລະຂາດໄປຫວັງວ່າຄົງໄດ້ຮັບການຕິຊົມຈາກທຸກທ່ານພວກເຮົາພ້ອມທີ່ຈະປັບປຸງຕາມຄວາມເໝາະສົມ

ຄະນະຈັດທຳ

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

ຄວາມເປັນມາ

- ການເຮັດນາຫວ່ານກ້າແມ່ນອາຊີບຕົ້ນຕໍຂອງຊາວລາວເຮົາທີ່ເຄີຍເຮັດມາແຕ່ສະໄໝປູ່ຍ່າຕາຍາຍຈົນມາເຖິງທຸກວັນນີ້
- ພໍມາຮອດເດືອນຫົກລາວຂອງທຸກປີຊາວນາພາກັນກຽມເຂົ້າປູກເພື່ອທຳການຜະລິດໃຫ້ທ່ວງທັນກັບລະດູການເຊິ່ງເອີ້ນວ່າ ລະດູນາປີ

ອຸປະກອນ

1. ໄຖ

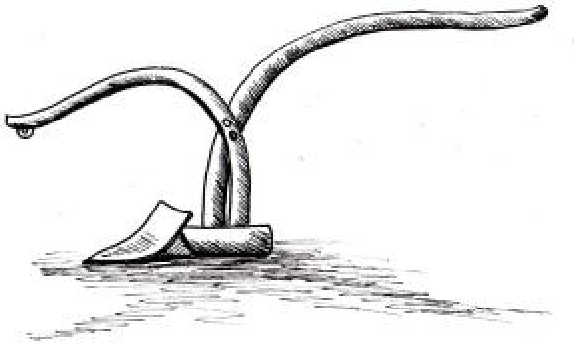

2. ຄາດ

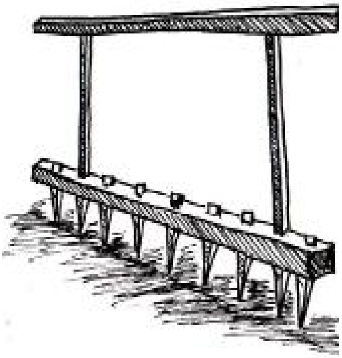

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

3. ຄວາຍ

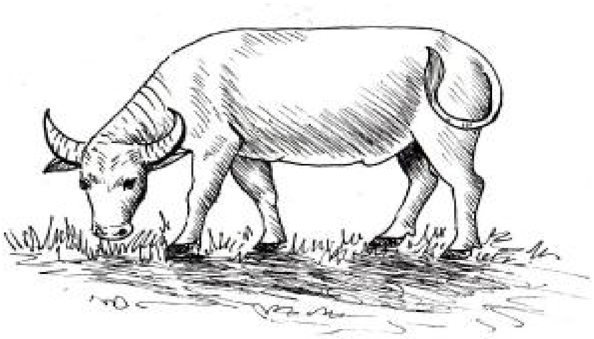

4. ແນວເຂົ້າ

5. ຈົກ, ຊວ້ານ

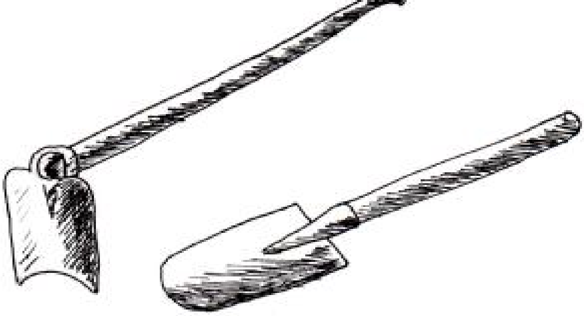

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

6. ຝຸ່ນຄອກ

<u>ຂັ້ນຕອນການຫວ່ານກ້າ</u>

1. ໄຖຮຸດຕາກ້າປະແຊ່ນ້ຳໄວ້ປະມານ 7-10 ມື້

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

2. ເອົາແນວເຂົ້າປູກໄປແຊ່ປະມານ 2 ຄືນແລ້ວເອົາຂຶ້ນຈາກນ້ຳ 1 ຄືນເພື່ອໃຫ້ເຂົ້າອອກໜໍ່

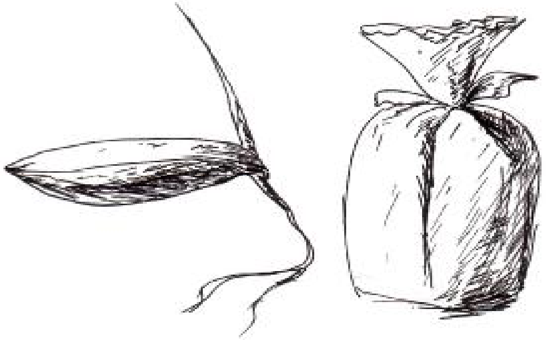

3. ນີ້ຊິຫວ່ານກ້າຕ້ອງໄຖ-ຄາດໃຫ້ເປັນຕົມລະອຽດດີ ຫຼັງຈາກນັ້ນກໍເຕະຫູຕາກ້າບໍ່ໃຫ້ນ້ຳຫົ້ງຕາກ້າໃຫ້ມີແຕ່ຂີ້ຕົມພໍຫວ່ານເຂົ້າໃຫ້ຈັບດີ

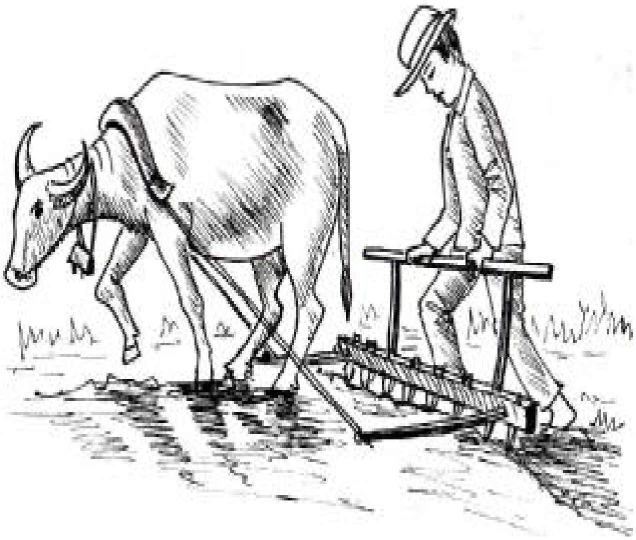

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

4. ນຳເຂົ້າປູກທີ່ກຽມໄວ້ນັ້ນມາຫວ່ານໃສ່ໃຫ້ພໍດີບໍ່ຖີ່ບໍ່ຫ່າງເກີນໄປເພື່ອ ໃຫ້ກ້າເປັນກີບງາມດີຕາມຄວາມເໝາະສົມຂອງຕາກ້າກັບເຂົ້າປູກ

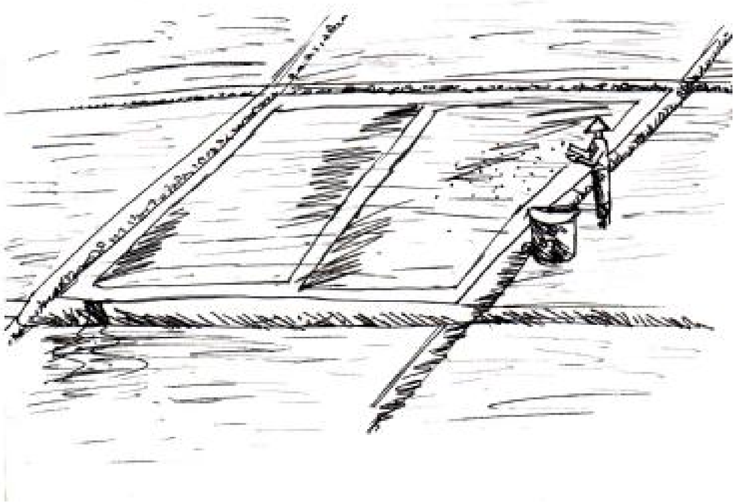

5. ຫຼັງຈາກນັ້ນກ້າມີອາຍຸໄດ້ 10-12 ມື້ມີນ້ຳພໍທົ່ວໄຮ່ນາກໍນຳຝຸ່ນໄປ ຫວ່ານຕາມຄວາມເໝາະສົມໃຫ້ກ້າໃຫຍ່ໄວ ແລະງາມດີ

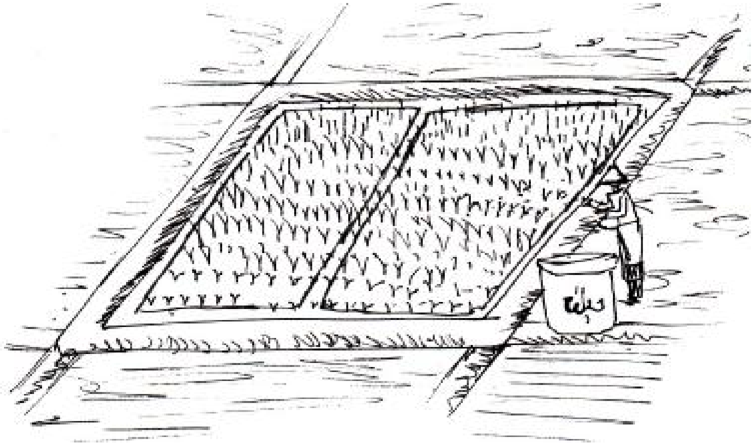

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

6. ເມື່ອມີອາຍຸໄດ້ 18-20 ມື້ກໍນຳເອົາຝຸ່ນມາຫວ່ານໃສ່ຈັກໜ້ອຍເພື່ອໃຫ້ກ້າຫຼືກາງ່າຍ

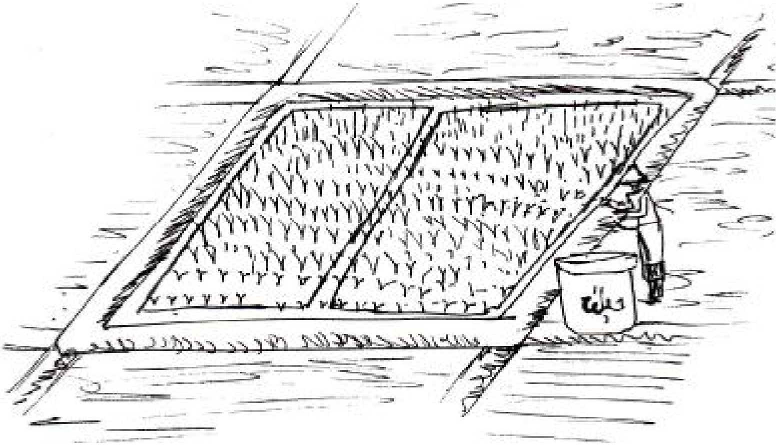

ຫຼັກການທີ່ສຳຄັນ

ເວລາໃສ່ຝຸ່ນບໍ່ຄວນໃຫ້ມີນ້ຳຫຼາຍ ແລະ ບໍ່ຄວນປ່ອຍນ້ຳອອກຈາກຕາກ້າເພາະຈະເຮັດໃຫ້ຝຸ່ນໄຫຼໄປນຳນ້ຳໝົດ

ຄຸນປະໂຫຍດຂອງການເຮັດນາ

ເຂົ້າເປັນປັດໃຈໜຶ່ງທີ່ສຳຄັນ ແລະຂາດບໍ່ໄດ້ສຳຫຼັບຄົນລາວເຮົາ. ດັ່ງນັ້ນຄົນລາວຈຳນວນຫຼາຍຈຶ່ງໃຫ້ຄວາມສຳຄັນກັບການເຮັດນາເພາະຄົນເຮົາຕ້ອງກິນເຂົ້າທຸກມື້ນອກຈາກກິນໂດຍກົງແລ້ວເຂົ້າຍັງສາມາດແປຮູບເປັນແປ້ງເຊິ່ງສາມາດເອົາມາເຮັດເຂົ້າໜົມໄດ້ເຊັ່ນ: ເຂົ້າໜົມຄົກ, ເຂົ້າປາດ, ເຂົ້າໜົມແໜບ, ເຂົ້າໜົມອື່ງ ແລະ ອື່ນໆ

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

ກາບ: ຊາວນາບ້ານໂຄກໃຫຍ່

ບ້ານໂຄກໃຫຍ່	ມີສວນມີນາ
ເດືອນຫົກມາ	ກະກຽມເຂົ້າປູກ
ພໍ່ບອກລູກ	ຢ່ານອນຕື່ນສວາຍ
ໄປເອົາຄວາຍ	ອີ່ດຳກິນຫຍ້າ
ຢ່າຊັກຊ້າ	ໃຫ້ທັນກັບຝົນ
ທຸກໆ ຄົນ	ລົງມືໄຖຮຸດ
ເອົາຈົກຂຸດ	ສ້ອມແປງຄັນນາ
ພວກເຮົາມາ	ຫວ່ານກ້ານຳກັນ
ສິ່ງສຳຄັນ	ຕ້ອງໄຖ່ຕ້ອງຄາດ
ໃຫ້ພະຍາດ	ສ້ຽນດິນຕາຍໜີ
ບໍ່ໃຫ້ມີ	ຢູ່ໃນຕາກ້າ
ເພິ່ນບອກວ່າ	ກ້າເຈົ້າງາມຫຼາຍ

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

ເຊີ້ງ: ຊວນກັນມາເຮັດນາ

ໂຮ.................ຮົວ...

ເອີຍໝູ່ເອີຍໝູ່	ມາຫວ່ານຕາກ້າ
ຮອດເດືອນຫົກມາ	ຝົນຕົກຝົນຫຼັ່ງ
ເຈົ້າຢ່າໄດ້ນັ່ງ	ຢູ່ເຮືອນຢູ່ຊານ
ໃຫ້ລູກແລະຫຼານ	ເຮັດສວນເຮັດນາ
ຢ່າໄດ້ຊັກຊ້າ	ກຽມຄາດກຽມໄຖ
ຈູງຄວາຍລົງໄປ	ໃຫ້ທັນກັບຝົນ
ເກີດມາເປັນຄົນ	ຕ້ອງດຸຕ້ອງໝັ່ນ
ຕ້ອງພຽນຂະຫຍັນ	ໝັ່ນເຮັດຈິ່ງດີ

ເພງ: ຊາວນາດຸໝັ່ນ

ເຮົາ . . .	ເປັນລູກຊາວນາ
ເດືອນຫົກມາ	ກະກຽມຄາດໄຖ
ຊາວນາ	ເຮົາຕ້ອງຕັ້ງໃຈ (*2)
ຕ້ອງຄາດຕ້ອງໄຖ	ໃຫ້ທັນກັບຝົນ
ທຸກໆ ຄົນ	ຕ້ອງດຸຕ້ອງໝັ່ນ
ບໍ່ກຽດບໍ່ຄ້ານ	ວຽກໄຮ່ການນາ
ໄດ້ເວລາ	ພາກັນສ້າງສາ (*2)
ເພື່ອພັດທະນາ	ບ້ານເກີດຂອງເຮົາ

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

ລຳ: ຊາວນາດຸໝັ່ນ

ເກີດມາເປັນ	ຊາວນາໃນຊາດນີ້
ທຸກຫຼືຈົນ	ກໍເປັນຄົນນັ້ນລະໜາ
ຢ່າໄດ້ຢຽບຢາມ	ດູໝິ່ນ ແລະນິນທາ
ເປັນຊາວນາ	ນີ້ລະສະບາຍດີ (*2)
ມາເດີເຈົ້າ	ຊາວນາຮຸ່ນໃໝ່ (*2)
ເອົາໃຈໃສ່ຊ່ວຍ	ສ້າງເມືອງບ້ານໃຫ້ຮຸ່ງເຮືອງ
ເຮົາຈົ່ງເຕືອງ	ໂຮມທໍ່ສາມັກຄີ (*2)
ເຮົາມາສ້າງຄວາມດີ	ມາຊ່ວຍດຳນາລະຊ່ວຍອ້າຍ

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

ຮູບ ແລະປະຫວັດຂອງຜູ້ຂຽນ

ຊື່: ທ້າວ ແພງສີ ພູວົງເພັດ

ອາຍຸ: 29 ປີ, ອາຊີບ: ປະຊາຊົນ

ເຫດຜົນຂອງການຂຽນຫົວຂໍ້ນີ້

ສາຍເຫດທີ່ຂ້າພະເຈົ້າຂຽນກ່ຽວກັບຫົວຂໍ້ນີ້ເພາະວ່າຂ້າພະເຈົ້າເປັນລູກຊາວນາ ດັ່ງນັ້ນການເຮັດນາຫວ່ານກ້າແມ່ນເປັນອາຊີບຕົ້ນຕໍຂອງຂ້າພະເຈົ້າແທ້ຈິງ

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com